

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
"14" 02 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: Magistratura: 060404 – "İqtisadiyyatın tənzimlənməsi"

Fakultə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: "Ali mikroiqtisadiyyat" (Kafedranın 05 sentyabr 2024-ci il, 01 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdi)

I.Fənn haqqında məlumat:

Kodu: MIF - B02

Tədris ili: I (2024-2025). Semestr: II

Tədris yükü cəmi: 180 saat. Auditoriya yükü-30 saat:(Mühazirə 15 saat, laboratoriya məşğələsi-15 saat).

Təhsilalma forması: Magistratura

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: Məmmədova Şəfiqə Səfər qızı, i.ü.f.d., dosent

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

Məsləhət saati: IV günlər: saat 8³⁰-11⁵⁰

E-mail ünvanı: shafiga_mammadova@mail.ru

III.Təvsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. "İqtisadi nəzəriyyə: Makroiqtisadiyyat 1,2". Q.V.Plexanov adına Rusiya İqtisad Akademiyası. Dərslik. Bakı, 2009
2. Menkyu Q. Ekonomiksin prinsipləri. Dərslik, 2-ci nəşr – «Ali məktəblər üçün dərslik» – seriyası / rus dilindən tərcümə. Bakı: «İqtisad Universiteti» nəşriyyatı, 2009.
3. O.Blanşard. "Makroiqtisadiyyat". Dərslik. Bakı, 2019
4. - Rudiqer Dornbus, Stenli Fişer, Riçard Stars. Makroiqtisadiyyat. On birinci nəşr. İngilis dilindən tərcümə, AMB, 2017
5. - A.V.Sidoroviç və b. "İqtisadi nəzəriyyə kursu". Dərslik. M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti. Dərslik. Bakı, 2012

Əlavə

6. - Paul Crugman & Robin Wells "Makro Ekonomi" Palme yayınları. 2015
7. Atakişiyev M.C., Abbasov H.M., Abbasova H.N., Mikro və makroiqtisadiyyat. Bakı, Azərnəşr, 2010

8. M.X.Meybullayev. "Makroiqtisadiyyata giriş". Dərslik, Bakı, 2011
9. Макконел Л.Брю. "Экономика". М., 2014

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən prerekvizit fənn yoxdur

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Tədqiqat metodları", "İqtisad elminin müasir problemləri" fənlərinin tədris olunması zəruridir.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Bazar iqtisadi sisteminin hazırkı inkişaf mərhələsində iqtisad elminin nəzəri əsası olan iqtisadi nəzəriyyənin mikrosəviyyədə məntiqini, konseptual aspektlərini, məzmununu və prinsiplərini dərinlən dərk etmədən mövcud iqtisadi problemləri, hadisə və prosesləri dərk etmək, qiymətləndirmək və izah etmək mümkün deyildir.

Fənn ali makroiqtisadiyyatın əsas prinsiplərini əhatə etməklə, ??

kimi mövzuları özündə birləşdirir.

VII. Davamiyyətə qoyulan tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrənin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar, məşğələ və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Semestr ərzində minimum **2** dəfə kollokvium keçiriləcəkdir. Tələbə kollokviumda iştirak etmə-dikdə jurnalda **0 (sıfır) bal** qeyd olunur.

Qiymətləndirmə meyarları aşağıdakılardan ibarətdir:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı **17 bal**dan az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan gösrəriciləri semestr dövründə tədris fəaliyyəti nəticəsində toplandığı bala əlavə olunmur.

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: *Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.*

X. Təqvim planı: *Mühazirə 15 saat, Məşğələ 15 saat, Cəmi 30 saat*

N	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Mühazirə		Seminar	
		Saat	Tarix	Saat	Tarix
1	2	3	4	5	6
1	Mövzu 1. Makroiqtisadiyyat, milli hesablar sisteminin əsas göstəriciləri, milli gəlir və onun hesablanma metodları Plan: 1. Makroiqtisadiyyat, mahiyyəti, məqsədləri, dairəvi axınlar modeli. 2. Milli hesablar sistemi və onun əsas göstəriciləri. 3. Ümumi daxili məhsulun hesablanması. Real və nominal ümumi daxili məhsul. 4. Makroiqtisadi indekslər, iqtisadi artım və iqtisadi inkişaf.	2		2	
2	Mövzu 2. Məşğulluq və işsizlik. İnflyasiya və onun işsizliklə əlaqəsi, Filips əyrisi Plan: 1. Məşğulluq və işsizlik anlayışları, növləri, Ouken qanunu. 2. İnflyasiya və onun səviyyəsi, növləri, Fişer effekti. 3. İşsizlik və inflyasiya arasındakı qarşılıqlı əlaqə, Filips əyrisi.	2		2	
3	Mövzu 3. Məcmu tələb və məcmu təklif modeli. Məşğulluqla milli gəlir arasında əlaqə, klassik və keynsçi iqtisadi yanaşma Plan: 1. Məcmu tələb və onu təyin edən amillər. 2. Məcmu təklif modeli, milli gəlir və məşğulluqla bağlı klassik makroiqtisadi yanaşma. 3. Məcmu təklifin Keynsçi modeli, milli gəlir və müasir məşğulluq konsepsiyası. 4. Qısa və uzun müddətli dövrdə məcmu təklif və onun amilləri. 5. Məcmu tələb və məcmu təklif modelində makroiqtisadi tarazlıq.	2		2	
4	Mövzu 4. İstehlak, yığım və investisiyalar Plan: 1. İstehlak funksiyası, istehlakın son hədd və orta meyli. 2. Yığım funksiyası, yığma son hədd və orta meyli.	2		2	

	3. İnvestisiya anlayışı, növləri, investisiya funksiyası və modelləri				
5	Mövzu 5. Pul, pulun tələb və təklifi. Monetar siyasət Plan: 1. Pulun mahiyyəti, funksiyaları, növləri, pul sistemləri 2. Pul agregatları və onların növləri 3. Pul təklifi və tələbi. Pul kütləsinin miqdarı və qiymətlər arasındakı əlaqə, pulun miqdar nəzarəti, Fisher və Kemsbric bərabərliyi 4. Monetar siyasət	2		2	
6	Mövzu 6. Milli gəlirin real və monetar tarazlığı Plan: 1. Əmtəə bazarında makroiqtisadi tarazlıq, milli gəlirin tarazlığı, resursların tam məşğulluğu və IS modeli 2. Pul bazarında tarazlıq və LM modeli 3. Əmtəə və pul bazarlarında tarazlıq, IS-LM modeli, AD-AS və IS-LM modellərinin qarşılıqlı əlaqəsi.	2		2	
7	Mövzu 7. Dövlətin iqtisadi fəaliyyəti, dövlət büdcəsi və fiskal siyasəti Plan: 1. Dövlət büdcəsi və onun strukturu, dövlət xərcləri və gəlirləri, xərclərin təsnifatı 2. Büdcə kəsiri və onun maliyyələşmə üsulları 3. Dövlət borcları, növləri, nəticələri və onun büdcə kəsirilə əlaqəsi 4. Vergilər və onların növləri, iqtisadi mahiyyəti, təsnifatı. Dövlət xərclərinin və vergilərin milli gəlirə təsiri.	2		2	
8	Mövzu 8. Xarici iqtisadi əlaqələr və milli gəlir, tədiyyə balansı. Makroiqtisadi qeyri-sabitlik Plan: 1. Tədiyyə - ödəniş balansı və onun əsas mahiyyəti. 2. Tədiyyə balansının strukturu və onun hesabları. 3. Tədiyyə balansının tənzimlənməsinin üsul və metodları, onların nəticələri. 4. Tədiyyə balansına təsir göstərən amillər 5. Xarici iqtisadi əlaqələrin milli gəlirlə əlaqəsi, xarici investisiyalar və onların növləri 6. Tədiyyə - ödəniş balansı və onun əsas mahiyyəti 7. İqtisadi inkişafın qeyri - sabitliyinin səbəbləri, iqtisadi tsikl və onun fazaları. 8. İqtisadi tsiklik göstəriciləri 9. İqtisadi tsiklin növləri.	1		1	
	Cəmi:	15		15	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Magistrant müxtəlif iqtisadi anlayışlar, terminlər və proseslər barədə olan fikirləri bilməli, onların əsas normativ bazası barədə məlumatlı olmalıdır. Magistrant iqtisadi məktəblərin və onların nümayəndələrinin elmi və ideoloji yanaşmalarını təhlil etməyi bacarmalıdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

məqsədləri, dairəvi axınlar modeli.

sas göstəriciləri.

planması. Real və nominal ümumi daxili məhsul.

niyyətləri, Ouken qanunu.

niyyətləri, Fişer effekti.

qarşılıqlı əlaqə, Filips əyrisi

amillər.

gəlir və məşğulluqla bağlı klassik makroiqtisadi yanaşma.

on hədd və orta meylliyi.

hədd və orta meylliyi.

niyyətləri, pul sistemləri.

ri.

əsinin miqdarı və qiymətlər arasındakı əlaqə, pulun miqdar

abərliyi.

li tarazlıq, milli gəlirin tarazlığı, resursların tam məşğulluğu və

modeli.

tarazlıq, İS-LM modeli. AD-AS və İS-LM modellərinin qarşılıqlı

ru, dövlət xərcləri və gəlirləri, xərclərin təsnifatı.

ləşmə üsulları.

cləri və onun büdcə kəsirilə əlaqəsi.

məqsədləri, dairəvi axınlar modeli.

sas göstəriciləri.

planması. Real və nominal ümumi daxili məhsul.

di artım və iqtisadi inkişaf

arı, niyyətləri, Ouken qanunu.

i, niyyətləri, Fişer effekti.

dakı qarşılıqlı əlaqə, Filips əyrisi.

edən amillər.

gəlir və məşğulluqla bağlı klassik makroiqtisadi yanaşma.

odeli, milli gəlir və müasir məşğulluq konsepsiyası.

rdə məcmu təklif və onun amilləri.

klif modelində makroiqtisadi tarazlıq.

13. İstehlak funksiyası, istehlakın son hədd və orta meyliyi.
14. Yığım funksiyası, yığma son hədd və orta meyliyi.
15. İnvestisiya anlayışı, növləri, investisiya funksiyası və modelləri.
16. Pulun mahiyyəti, funksiyaları, növləri, pul sistemləri.
17. Pul aqreqatları və onların növləri.
18. Pul təklifi və tələbi. Pul kütləsinin miqdarı və qiymətlər arasındakı əlaqə, pulun miqdar nəzəriyyəsi. Fişer və Kembric bərabərliyi.
19. Monetar siyasət
20. Əmtəə bazarında makroiqtisadi tarazlıq, milli gəlirin tarazlığı, resursların tam məşğulluğu və İS modeli.
21. Pul bazarında tarazlıq və LM modeli.
22. Əmtəə və pul bazarlarında tarazlıq, İS-LM modeli, AD-AS və İS-LM modellərinin qarşılıqlı əlaqəsi.
23. Dövlət büdcəsi və onun strukturu, dövlət xərcləri və gəlirləri, xərclərin təsnifatı.
24. Büdcə kəsiri və onun maliyyələşmə üsulları.
25. Dövlət borcları, növləri, nəticələri və onun büdcə kəsirilə əlaqəsi.
26. Vergilər və onların növləri, iqtisadi mahiyyəti, təsnifatı. Dövlət xərclərinin və vergilərin milli gəlirə təsiri.
27. Tədiyyə - ödəniş balansı və onun əsas mahiyyəti.
28. Tədiyyə balansının strukturu və onun hesabları.
29. Tədiyyə balansının tənzimlənməsinin üsul və metodları, onların nəticələri.
30. Tədiyyə balansına təsir göstərən amillər
31. Xarici iqtisadi əlaqələrin milli gəlirlə əlaqəsi, xarici investisiyalar və onların növləri
32. Tədiyyə - ödəniş balansı və onun əsas mahiyyəti
33. İqtisadi inkişafın qeyri - sabitliyinin səbəbləri, iqtisadi tsikl və onun fazaları.
34. İqtisadi tsiklik göstəriciləri
35. İqtisadi tsiklin növləri

“Ali mikroiqtisadiyyat” fənninin sillabusu Magistratura: 060404 – “İqtisadiyyatın tənzimlənməsi” ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “*İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə*” kafedrasının 11 fevral 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №6) təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

dos. A.T.Əfəndiyeva

Fənn müəllimi:

dos. Ş.S. Məmmədova